

Тәжірибелік дағдылар орталығында дененің төменгі жартысына таңғыш салу дағдыларын пысықтау үшін тренажерді пайдалану бойынша оқытушыларға арналған әдістемелік нұсқау

Мамандық: 6В10101 «Жалпы медицина»
Пән: Дененің төменгі жартысына таңғыш салу
Курс: 3
Кафедра: «Хирургия 1»
Құрастырушылар: Рамазанов Ж.А.

Кафедра мәжілісінде қарастырылған

Хаттама № 2 02 09 2022 ж.Кафедра меңгерушісі
м.ғ.к., доцент м.а.

Жумагулов К.Н.

1. **Клиникалық дағды аталуы:** Дененің төменгі жартысына таңғыш салу
2. **Оқыту мақсаты:** Дененің төменгі жартысына таңғыш салу дағдыларын жетілдіру.
3. **Дененің төменгі жартысына таңғыш салу дағдыны көрсетуге арналған уақыт:** 7 мин.
4. **Дағдыны игеруге арналған уақыт:** 20 мин.
5. **Дағдыны игеруге арналған қажетті теориялық білімдер:**
  - ✓ Аяқ- қол сүйектерінің анатомиясы және физиологиясы;
  - ✓ Аяқ жарақаттары кезінде таңғыш салу жүргізу әдістері мен техникасы;
  - ✓ Науқасты мамандандырылған көмек көрсету орнына жеткізу ережелері.
6. **Тренажер, симулятор, манекен, моделдер тізімі:** Таңғыш салуға арналған манекен-симулятор, муляж.
7. **Медициналық құралдар мен жабдықтар тізімі:** бетперде, стерилді қолғаптар, қайшы, өңделген материалға арналған пластикалық пакет, бинттер (орташа, кең).
8. **Дағдыны орындау алгоритмі:**

№	Қадамдық әрекеттер	Орындалуы		
		Иә	Жоқ	Ескерту
1	Науқаст ыңғайлы етіп отырғызды. Қол көкірек алдына бүгілген түрінде және денеге жабысып тұруын қамтамасыз етті			
2	Бірінші қадамы – циркулярлы таңып-байлау. Оны сау жағынан бастап ауру жағына таңу арқылы өтілді.			
3	Екінші қадамы – сау қолтық асты аймақтан, алдыңғы беткейлі көкірек ұлпасынан қиғаш үстіге, яғни қарама-қарсы бұғана сүйегіне жүрді, кейін осы жерден түзуінен төмен артқы беттегі иықтан сол жерден иықтың қиылысына дейін өткізді			
4	Үшінші қадамы – дәкені иықтың жараланған жерінен сау қолтық астының қиылысына қарай орап таңды.			
5	Төртінші қадамы – сау қолтық астынан белге қиғаштау жерінен ауырған иығына қарай дәкені орады. Кейін ауырған иықтан төмен түсіре, алдынан артқа қарай қисайта келе қиғаш үстінен бел аралықпен сау қолтық астына жетті. Әріқарай осы қадамдарды қайталап отыру қажеттігін түсіндірді			

9. **Тапсырмалар:** Дененің төменгі жартысына таңғыш салу

10. **Сабақ тақырыбы бойынша бағалауға арналған материалдар:**

Тест сұрақтары:

1. Клиникалық зерттеу арқылы анықталатын сынықтың абсолюттік белгісі болып табылады:

- A. гиперемия, тері
- B. тері қабаттарының бозаруы
- C. сүйекті бекіту
- D. аяқ-қолдың ісінуі
- E. ауырсыну

2. Орташа жастағы еркектерде жамбас сынығын емдеу мерзімдері:

- A. 2 айдан аз
- B. 2 айдан астам
- C. 3 ай
- D. 3 айдан астам
- E. 4ай

3. Сынықты емдеу үшін остеосинтез қандай жағдайларда қажет:

- A. ығысусыз үлкен жілік диафизінің сынуы
- B. типтік жерде сәуле сынуы
- C. жамбас мойынының медиальды сынуы
- D. ығысумен үлкен жілік диафизінің сынуы
- E. жамбас мойынының латеральды сынуы

4. Буын ішіндегі сынықтың белгілері:

- A. сүйек бойынша дыбыс жүргізудің бұзылуы
- B. гемартроз
- C. патологиялық қозғалу
- D. аяқ-қолдың ісінуі
- E. тері қабаттарының бозаруы

5. Бақылау рентгенографиясы гипсті таңғышты салғаннан кейін алғаш рет жүзеге асырылады:

- A. алғашқы тәулікте
- B. 2-3 тәулікке
- C. 6-8 тәулікке
- D. 10-14 тәулікке
- E. 15- 20 тәулікте

6. Неоартроз нәтижесінде дамуы мүмкін:

- A. компрессиялық сыну
- B. жасыл бұтақтың түрі бойынша сыну
- C. диафизарлық сынық
- D. буын ішіндегі сынық
- E. эпифизеоли

7. Таңу келесі түрлерге бөлінеді:

- A. жұмсақ және қатты
- B. толық және толық емес
- C. ылғалды және ылғалды емес
- D. ашық
- E. жабық

8.Сынықтың абсолютті белгілерің таңданыз:

- A. ауырсыну
- B. төменгі бөліктің қызметінің бұзылуы
- C. сынық аймағында паталогиялық қозғалыс,крепитация,деформация,ұзындығының қысқаруы
- D. жұмсақ тіннің ісінуі

Е. қан ұю

9. Таңғыш салу ережесіне жатады?

А. Таңғышты күніне 2 рет ауыстыру

В. Таңғышты алдын ала стерильды халат пен қолғап киіп салу

С. Алдын салынған таңғыш оралымды келесісімен толықтай жауып салу

Д. Алдыңғы оралымды жартылай жауып салу

Е. Таңғыш оралымының үстіне таңғыш ұшын қалдыру

10. Конусты конфигурациясы (сан, сирақ, шынтақ) бар дене бөліктеріне таңғыштың жақсы жатуы үшін:

А. Оны қысып таңады

В. Оны тиреуішпен бекітеді

С. Оны 1-2 орамнан кейін айналдырады

Д. Оны қиғаш салады

Е. Оны желімдегішпен бекітеді

11. Орындауды бағалау критерийлері:

Орындалды: Клиникалық машықтарға сай студент 5 қадамдық іс- әрекеттерді орындады. Науқастың жағдайының ауырлық дәрежесін бағалады. Жарақат түрін анықтады (жабық). Таңғыш (стандартты) дайындады және дұрыс бекітті. Іс- әрекеттер нәтижелілігін бағалады.

Жартылай орындалды: Клиникалық машықтарға сай студент 5 қадамдық іс- әрекеттердің 2-3 қадамын орындады. Науқастың жағдайының ауырлық дәрежесін толық емес бағалады. Жарақат түрі толық анықтамады (жабық). Таңғыш (стандартты) дайындады, бірақ дұрыс бекітпеді. Іс- әрекеттер нәтижелілігін жартылай бағалады.

Орындалмады: Клиникалық машықтарға сай студент 5 қадамдық іс- әрекеттерді орындамады. Науқастың жағдайының ауырлық дәрежесін бағаламады. Жарақат түрін анықтамады (жабық). Таңғыш (стандартты) дайындамады. Іс- әрекеттер нәтижелілігін бағаламады.

12. Әдебиет:

Негізгі әдебиет:

1. Мухин , Н. А. **Ішкі аурулар** пропедевтикасы: оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 672 бет-
2. Василенко В.Х.:Василенко В.В.Пропедевтика внутренних болезней Оқулық,1том.- Эверо,2015
3. Василенко В.Х.:Василенко В.В.Пропедевтика внутренних болезней Оқулық,2том.- Эверо,2015
4. Василенко В.Х.:Василенко В.В.Пропедевтика внутренних болезней Оқулық,3том.- Эверо,2015
5. Айтбембет, Б. Н. **Ішкі ағза ауруларының** пропедевтикасы: оқулық Алматы : Эверо, 2014. - 568 бет.-
6. Маколкин, В. И. **Ішкі аурулар** : оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 976 бет
7. "Жүрек-қан тамырлар жүйесі" модулі : интеграцияланған оқулық = **Модуль** "Сердечно-сосудистая система" : интегрированный учебник / С. Б. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 344 бет. с. : ил.

Қосымша әдебиет:

1. Ішкі аурулар бойынша объективтендірілген құрамдастырылған клиникалық емтихан : оқу-әдістемелік құрал = Объективный структурированный клинический экзамен по внутренним болезням : учебно методическое пособие / М. Оспанов атындағы БҚММУ ; құрас. Қ. Ж. Ахметов [ж.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 368 б. с.
2. Сырқатнама : оқу-әдістемелік құрал / Г. М. Есенжанова [Ж. б.] ; ҚР днесаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі. - 2-бас. толық және өнд. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2015. - 80 с
3. Ішкі аурулар пропедевтикасы:оқулық:оқулық/Б:Б.АбдахинаМ. ГЭОТАР-Медиа,2015
4. Ахметов К.Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері;оқу құралы.- Эверо,2014

1	C
2	B
3	C
4	A
5	A
6	C
7	B
8	D
9	E
10	B

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН

MEDISINA

AKADEMIASY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL

ACADEMY

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

«Хирургия 1» кафедрасы

Әдістемелік нұсқау

044 – 44 /

8 беттің 8 беті